

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Ursachi Alexandru, în numele inculpatului Purcel Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Purcel Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 09.11.2016 - 22.12.2017

instanța de apel: 01.02.2018 - 04.04.2018

instanța de recurs ordinar: 13.09.2018 – 26.03.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul central, din 22 decembrie 2017, Purcel Victor, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa – 4 (patru) ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 (doi) ani pedeapsa stabilită lui Purcel Victor.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ciobanu Marin, a fost admisă parțial. A fost încasat de la Purcel Victor în beneficiul lui Ciobanu Marin – XXXXX lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest pretențiile lui Ciobanu Marin, au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Purcel Victor la data de XXXXX, aproximativ la orele XXXXX, conducând automobilul de model „XXXXX” cu n/î „XXXXX”, pe traseul XXXXX, încălcând prevederile pct.10 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr.713 din 27.07.1999, conform căruia persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, pct.45 din Regulamentul circulației rutiere care stabilește că conducătorul trebuie să conducă vehiculul ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, pct. 46 din Regulamentul circulației rutiere care stabilește că conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii, a tamponat minorul Ciobanu Marin XXXXX a. n. XXXXX, care în acel moment traversa regulamentar drumul, în conformitate cu pct. 114 sub pct. 1) și 2) din Regulamentul circulației rutiere, care stabilește că, în lipsa trecerilor nesemnificate sau a intersecțiilor, pietonii pot traversa drumul pe linia trotuarelor sau acostamentelor, efectuând trecerea pe traiectorie perpendiculară în raport cu marginea carosabilului.

Drept consecință a încălcărilor comise de către Purcel Victor, pietonului Ciobanu Marin, i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumatism asociat grav, contuzie cerebrală gravă, hemoragie ventriculară și subarahnoidiană, ventriculită purulentă, hidrocefalie, fractura femurului stâng, care se califică ca vătămări corporale grave.

3. Împotriva sentinței, pronunțată integral la 22 decembrie 2017, a declarat apel avocatul Ursachi Alexandru în numele inculpatului Purcel Victor, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărârii, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care în temeiul art. 390 alin. (1) pct. (3) Cod de procedură penală în privința lui Purcel Victor să fie pronunțată o sentință de achitare pe motiv că fapta incriminată lui nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

3.1. În motivarea apelului declarat, partea apărării a susținut următoarele:

- acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii 264 alin. (3) lit. a) Cod penal - latura subiectivă, victima minorul Ciobanu Marin a apărut pe neașteptate pe partea dreaptă a carosabilului, după un transport ce se deplasa în direcția opusă, spre or. Chișinău, conform raportului de expertiză auto-tehnică nr. 2628 și 2765;

- inculpatul nu a avut posibilitatea reală de a evita tamponarea conform raportului de expertiză auto tehnică nr. 2765 din 02.12.2004, fiind stabilit că: a) conform datelor inițiale prezentate (pietonul a parcurs distanța de la marginea stângă a locului tamponării de 6,56 m., în mijlociu 2 secunde), distanța automobilului de model „XXXXX” de la locul tamponării, în momentul apariției pietonului pentru mișcare este de 46 metri, iar spațiul necesar de oprire în siguranță a acestui automobil în condițiile accidentului rutier, este de 79 metri, deci nu dispunea de posibilitatea tehnică de preîntâmpinare a tamponării pietonului, b) conform datelor inițiale prezentate (pietonul a ieșit din spatele automobilului care se deplasa în direcția opusă și a parcurs în spațiul de vizibilitate a șoferului de 2,74 metri, în 0,8 secunde) distanța automobilului „XXXXX” de la locul tamponării în momentul apariției pietonului pentru mișcarea este de 17,5 metri, iar spațiul necesar de oprire în siguranță - 79 metri, deci nu avea posibilitatea tehnică de a evita impactul;

- neîntemeiat au fost făcute noi cercetări și acumularea materialului probator după 13 ani de la comiterea accidentului rutier, martorii care la moment erau minori, audiați cu pedagog, la moment nu țin minte precis cele întâmplate;

- la materialele dosarului nu este anexat raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din XXXXX (pagina 8), dar o xerocopie a acestuia, din care nu rezultă în baza căror fișe medicale au fost stabilite leziunile corporale la victimă;

- au fost comise încălcări de procedură: prin ordonanța din 27.09.2004 a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d. 18, Vol.-I), cu participarea traducătorului, dar în lipsa avocatului audiat în calitate de bănuț (f.d. 19, Vol.-I), la 26.12.2004 a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d. 53, 57), iar la 28.12.2004 după expirarea termenului de 3 luni de la aflarea lui în calitate de bănuț, fără a fi prelungit termenul de aflare în calitate de bănuț la Procurorul General sau adjunctul lui, ne cătând că era deja ordonanța de punere sub învinuire din 26.12.2004, a fost suplimentar în calitate de bănuț

la 28.12.2004 (f.d. 53, 72). La 21.03.2004, în lipsa avocatului și traducătorului i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 26.12.2004 fapt ce se confirmă prin înscrisul inculpatului, precum și nu a fost audiat în calitate de învinuit;

- procurorul Precup Daniel a emis ordonanța de reținere a lui Victor Purcel în temeiul art. 169 Cod de procedură penală care i-a fost adusă la cunoștință ultimului în lipsa avocatului și traducătorului la 21.03.2013 (Voi. I f.d. 73). Falsificarea materialelor cauzei penale privind tănuirea omiterii termenului mai mult de 3 luni de aflarea lui Purcel în calitate de bănuít, fapt confirmat prin ordonanța Procurorului Aurelian Buzdugan din 28.12.2013 (f.d. 96, Vol.-I), și ordonanța procurorului Andrei Lesnic din 18.03.2013 (vol.-I f.d. 126), prin care se menționează că în privința lui Purcel a fost înaintată ordonanța de punere sub învinuire la 05.01.2005 (f.d. 72-73, 96, 126, V- I). La 12.06.2014, Procurorul Tudor Borgan a emis o nouă ordonanță de punere sub învinuire semnată de un oarecare avocat Stratu (f.d. 196-198), ordonanța din 12.06.2014 de cătare a inculpatului și suspendare a urmăririi penal (f.d. 200-202), aceste ordonanțe fiind ilegale deoarece inculpatul nu s-a eschiva - or numai la 22.04.2016 a fost intentat dosar de căutare în privința inculpatului, adică doar peste 10 luni de la emiterea ordonanței de căutare;

- la materialele cauzei este recipisa inculpatului din 23.06.2016 că a luat cunoștință cu ordonanța de punere sub învinuire din 12.06.2014, dar nu este semnată de inculpat, în lipsa avocatului și traducătorului art. 282 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța s-a expus formal asupra încălcărilor de procedură, rezumându-se că inculpatul este absolvent al facultății de drept și a lucrat procuror, știind drepturile sale și legislația procesual penală - a fost încălcat dreptul la apărare a inculpatului;

- instanța eronat a apreciat situația că este hotărârea privind eliberarea apărătorului pe parcursul urmăririi penale întocmită în prezența traducătorului Cebotari Ecaterina cu semnătura lui Purcel Victor (f.d. 16), or, conform art. 71 alin. (2) Cod de procedură penală, renunțarea la apărare poate fi acceptată de către procuror sau instanță de judecată, iar ordonanța în cauză nu este emisă de procuror și nici nu este aprobată de el, dar a fost elaborată și semnată de ofițerul de urmărire penală, contrar prevederilor art. 69 Cod de procedură penală, din care rezultă participarea obligatorie a apărătorului, când inculpatul nu cunoaște limba;

- instanța nu s-a expus asupra anulării ordonanței de încetare și scoatere de sub urmărire penală a inculpatului, a fost încălcat termenul rezonabil pentru desfășurarea urmăririi penale, prevăzut de art. 20 Cod de procedură penală, este o infracțiune comisă din imprudență, dar au expirat mai bine de 13 ani 6 luni din momentul săvârșirii infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din XXXXX, apelul declarat de către avocatul Ursachi Alexandru în numele inculpatului Purcel Petru, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a susținut că, a verificat și a reținut aceleași probe ce au fost analizate în sentință de către prima instanță.

Deși inculpatul Purcel Victor nu a recunoscut vinovăția, instanța de apel a constatat că vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește pe deplin prin următoarele probe cercetate în ședințe de judecată a instanței de fond și apel și anume prin: declarațiile părții vătămate Ciobanu Marin, martorilor: Ciobanu Larisa, Ciobanu Nicolae, Grosu (Bîrlad) Victoria, Bîrlad Vitalie, Purcel Elena, precum și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din XXXXX, procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport din 24.07.2004; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 13.10.2014, procesul-verbal de confruntare din 22.12.2004; raportul de expertiză auto-tehnică nr. XXXXX din XXXXX; raportul de expertiză auto-tehnică nr. XXXXX din XXXXX; procesul verbal de ridicare a raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din XXXXX; procesele-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 20.03.2014.

Analizând și apreciind probele administrate și cercetate prin prisma prevederilor art. 101 alin. (1) Cod procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, instanța de apel a considerat că vina inculpatului Purcel Victor în cele incriminate a fost pe deplin dovedită și corect au fost calificate acțiunile lui în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Purcel Victor și le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de acesta în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, ori, ele au fost

combătute prin probele menționate, în primul rând prin declarațiile martorilor.

De asemenea, instanța de apel a notat că argumentele apărării nu pot servi temei de a pronunța o sentință de achitare, deoarece din probele examinate în ședința de judecată, reiese că inculpatul este vinovat de producerea accidentului rutier, or, din declarațiile făcute de martori în ședința de judecată a instanței de fond rezultă că inculpatul a tamponat partea vătămată, care la acel moment era minor, pe acostament și nu la mijlocul traseului și acesta n-a micșorat viteza într-u evitarea tamponării pietonului, dar a încercat să-l ocolească, după cum a indicat însăși inculpatul.

În opinia instanței de apel, prima instanță just a ajuns la concluzia că declarațiile martorilor concordă cu declarațiile făcute încă în anul 2004 la cercetarea la fața locului (f.d. 34-36; 38- 40;), unde au indicat că partea vătămată dorind să traverseze traseul înapoi a făcut un sau doi pe traseu când a fost lovit de automobil. La fel martorii au indicat că alte automobile decât un microbuz care se deplasa pe traseu în spate la automobilul condus de inculpat n-au văzut, la fel n-au auzit nici sunet de frână și nici sunetul claxonului. Totodată, aceștia au indicat și la faptul că partea vătămată se vedea pe marginea traseului, și că pe marginea traseului nu erau arbuști sau copaci și toți copiii se aflau pe marginea traseului, frații Bîrlad pe o parte a traseului, iar Ciobanu Marin, pe partea opusă. Astfel vinovăția inculpatului a fost confirmată și prin declarațiile martorului Ciobanu Nicolae, care a menționat că venind la fața locului cu colaboratorii de poliție a observat urmele lăsate de automobilul inculpatului pe traseu, era vizibil că colțul mașinii a ieși la 1,2-1,5 m pe acostament, la fel martorul a indicat că nasturele de la pantalonii copilului l-a găsit la un metru de la traseu. În sensul dat instanța de apel a susținut că aceste declarații în coroborare cu ale martorilor Bîrlad și Grosu (Bîrlad) că de la lovitură partea vătămată a fost aruncat în șanț, combat într-u totul versiunea inculpatului că accidentul rutier s-a produs la mijlocul traseului. Mai mult ca atât, deoarece inculpatul a plecat de la locul accidentului rutier, organul de urmărire penală a fost lipsit de posibilitate de a stabili circumstanțele producerii accidentului, urmând imediat după accident să fie cercetat locul producerii accidentului, locul aflării mijlocului de transport după impact, urmele lăsate de automobil, cât și locul unde a fost aruncat pietonul, ca toate împreună să poată indica cu certitudine la circumstanțele cazului.

Subsecvent instanța de apel a menționat că, aprecierea primei instanțe este pertinentă și concludentă că inculpatul a motivat plecarea de la locul accidentului rutier cu refuzul altor automobile de a se opri la locul accidentului și necesitatea de a duce copilul la spital, cu care de fapt a mers la domiciliul părinților acestora, după care la XXXXX, și după aceasta la poliție. Însă, din declarațiile martorului Grosu (Bîrlad) făcute la urmărirea penală, pe care le-a susținut în instanță, rezultă că imediat după producerea accidentului inculpatul a urcat partea vătămată în automobil și a mers cu acesta acasă la părinții lui, ea nereușind să traverseze traseul și să vadă partea vătămată după tamponare. Prin urmare, toate cele descrise supra, în opinia instanței de apel confirmă că inculpatul Purcel V. a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, or, acesta n-a manifestat prudență sporită conducând automobilul pe lângă copii, urmând să reducă viteza până la limita ce i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească automobilul într-o evitarea unor consecințe nefaste.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or, potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

Cu referire la argumentele apărării privind nulitatea actelor procedurale, instanța de apel a considerat că acestea nu sunt pertinente, or, la etapa urmăririi penale acestea nu au fost invocate, iar invocarea faptului că martorii acuzării fiind minori și audiați în cadrul urmăririi penale, au fost asistați de către un reprezentat legal, anume Ciobanu Larisa, care este mama părții vătămate, urmare la care aceștia au dat declarații favorabile părții acuzării, se resping, or la audierea martorilor dați a fost prezent psihopedagogul, care a făcut concluzia că martorii au făcut declarații fără a fi într-un mod sau altul influențați, iar cu referire la faptul că la etapa

urmării penale, inculpatul nu a beneficiat de traducerea acțiunilor și actelor de urmărire penală efectuate, instanța de apel de asemenea a considerat că acestea nu sunt pertinente, or inculpatul a fost asistat de traducător, totodată careva obiecții din partea inculpatului la etapa petrecerii acțiunilor de urmărire penală și întocmirea actelor procesuale, nu au parvenit, acesta participând în persoană la aceste acțiuni și semnând toate actele procesuale, fără a avea obiecții și fără a fi presat ori influențat într-un mod sau altul, lucru care fiind unul evident și din considerentul că inculpatul a activat în cadrul organelor procuraturii și în virtutea funcției pe care a ocupat-o înțelegea ori trebuia să înțeleagă tot ce se petrece, cât și trebuia să cunoască și limba de stat.

Cât privește aspectul aflării inculpatului mai mult de 3 luni de zile în calitate de bănuț, instanța de apel a respins acest argument al apărării, or, prevederile legale în această parte au fost respectate întru totul, inculpatul fiind recunoscut în calitate de bănuț prin ordonanța din XXXXX, tot atunci fiind audiat în această calitate (f.d., 18, 19, voi. 1); iar prin ordonanța din 26.12.2004 i-a fost înaintată învinuirea pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 53, 72), astfel fiind respectat termenul prevăzut de art. 64 Cod de procedură penală cu privire la înaintarea învinuirii.

Cât privește audierea în calitate de bănuț a inculpatului după expirarea termenului de 3 luni, adică la data de 28.12.2004, instanța de apel de asemenea a apreciat că aceasta nu corespunde adevărului, or inculpatul a fost audiat în calitate de bănuț doar la data de XXXXX (f.d. 53, vol.1), după care OUP CPR Strășeni Gh.Pleșca a întocmit un raport-propunere privind scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului, care a fost contrasemnata de către Șeful SUPP CPR XXXXX (f.d.70, vol.1), după ce cauza a fost expediată procurorului la data de 24.12.2004 (f.d. 71, vol.1), iar la 26.12.2004 a fost întocmită ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului, care nu a fost adusă la cunoștință inculpatului Purcel Victor în termenul stabilit de lege, din motivul neprezentării acestuia pentru a-i fi înmănată această ordonanță, urmare la ce acesta a fost anunțat în căutare, cauza fiind suspendată.

Totodată, instanța de apel a reținut că audierea inculpatului Purcel Victor în calitate de bănuț la data de XXXXX (f.d.53, vol.1), a fost acceptată de către ultim, această acțiune procesuală fiind petrecută cu întocmirea procesului-verbal de audiere în calitate de bănuț a lui Purcel Victor, cu participarea translatorului, iar Purcel Victor nu a avut careva obiecții, semnând în acest sens procesul-verbal respectiv.

Cât privește argumentele apelantului cu referire la încălcarea dreptului la apărare a inculpatului la etapa de urmărire penală, instanța de apel a considerat că acestea nu sunt întemeiate, or, inculpatului de la începutul urmăririi penale și în special de la etapa de recunoaștere în calitate de bănuț prin ordonanța din 27.09.2004, cât și lămuririi drepturilor procedurale, i-a fost asigurat dreptul al apărare efectivă, acesta a fost asistat de un avocat, de la care a refuzat prin consemnarea personală a acestui fapt (f.d.15-19, vol.1), astfel, este evident faptul că de la acordarea asistenței juridice inculpatul a renunțat în mod benevol, în prezența avocatului, fără a fi silit de cineva, exercitându-și de sine stătător drepturile procedurale, fără a fi încălcate careva drepturi procedurale ale inculpatului la acea etapă a procesului, totodată nefiind incidente prevederile art. 69 alin. (1) pct. 2-13 Codul de procedură penală, concomitent având în vedere complexitatea cauzei, gravitatea fapte, sancțiunea și capacitatea lui Purcel Victor de a se apăra, nu s-a afectat interesul justiției.

Cât privește argumentele apelantului cu referire la reluarea neîntemeiată a urmăririi penale prin ordonanța din 29.04.2013 în urma scoaterii inculpatului de sub urmărire penală prin ordonanța din 18.03.2013, instanța de apel a considerat aceste afirmații neîntemeiate, or, din materialele cauzei rezultă că anularea ordonanței din 18.03.2013 a fost făcută în temeiul prevederilor art. 287 Cod de procedură penală în urma constatării viciului fundamental, care a afectat adoptarea ordonanței din 18.03.2013, astfel reluarea urmăririi penale se încadrează în prevederile legale și nu a afectat drepturile și interesele inculpatului.

De asemenea argumentele apelantului cu referire la încălcările admise în partea ce țin de înaintarea învinuirii prin ordonanța din 12.06.2014, nu sunt întemeiate, or inculpatul a primit această ordonanță tradusă în limba rusă, sub semnătură, în prezența avocatului, fiindu-i aduse la cunoștință și drepturile procedurale, fiind audiat în calitate de învinuit (f.d. 212-217).

Referitor la quantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță, instanța de apel a reținut prin prisma art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil că părții vătămăte în speță i-au fost cauzate atât suferințe fizice, cât și suferințe psihice. La caz, vătămarea integrității corporale a părții vătămăte, calificată ca fiind medie, cu dereglarea de lungă durată a sănătății acestuia, fapt care a atras imposibilitatea de a munci în perioada respectivă implică cert suferințe fizice, cât și psihice, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire,

imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimentul de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de Lege, sentimentul de frustrare, nedreptate și umilință, dezamăgire etc., stări apreciate și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului ca fiind componente ale prejudiciului moral (cauzele Sommerfeld c. Germaniei, McFarlane c. Irlandei).

Prin urmare, instanța de apel a constatat că în speță se întrunesc temeiurile legale pentru obligarea inculpatului de a repara prejudiciul moral cauzat părții vătămate în sumă de XXXXX lei, pe care instanța a apreciat-o ca fiind echitabilă în raport cu suferințele cauzate acestuia din urmă și proporționale faptei săvârșite și consecințelor survenite.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, pronunțată integral la 02 mai 2018, la data de 21 mai 2018, a declarat recurs ordinar avocatul Ursachi Alexandru în numele inculpatului Purcel Victor, prin care indicând în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea achitării inculpatului de la faptele incriminate.

5.1. În susținerea recursului declarat, avocatul a expus următoarele:

- instanța de apel examinând apelul declarat n-a ținut cont de prevederile art. 8 alin. (3), 24 alin.(2), 26 alin.(3) art.101 alin.(1) Cod de procedură penal;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul, s-a limitat la transcrierea hotărârii instanței de fond, fără a analiza fiecare probă și a da o apreciere obiectivă a circumstanțelor în care s-a produs fapta penală la care a făcut trimitere apărarea inculpatului în Pledoaria prezentată primei instanței și în apelul declarat;

- instanța de apel, făcând trimitere la procesul - verbal de la (f.d.34-36, 38-40) urma să rețină că concluzia instanței de fond că partea vătămată în momentul producerii accidentului rutier se afla pe acostament este una eronată, nu corespunde materialelor dosarului și circumstanțelor producerii accidentului rutier. Martorii Bârlad Vitalie și Bârlad Victoria fiind audiați în anul 2004 în cadrul urmăririi penale în prezența psihopedagogului și a mamei părții vătămate-Ciobanu Larisa au declarat că Ciobanu Marin a fost accidentat în acel moment când în fugă de după un automobil a încercat să traverseze traseul;

- instanța de apel și instanța de fond n-au analizat detaliat raportul de expertiză auto-tehnică nr.2765 din 02.12.2004, dar s-au limitat cu scrierea că

automobilul de model „XXXXX” folosind frâna nu dispunea de posibilitate tehnică de a evita tamponarea;

- conform datelor inițiale prezentate (pietonul a parcurs de la marginea stângă până la locul tamponării de 6,56 m în mijlociu 2 secunde), distanța automobilului de model „XXXXX ” de la locul tamponării, în momentul apariției pericolului, este de 46 metri, iar spațiul necesar de oprire în siguranță a acestui automobil în condițiile accidentului rutier este de 79 metri. De aici se poate constata că șoferul Purcel Victor nu dispunea de posibilitate tehnică de preîntâmpinării accidentării pietonului Ciobanu Marin folosind frânarea;

- instanța de apel ca și instanța de fond a reținut că vinovăția inculpatului a fost demonstrată prin declarațiile martorilor-soților Ciobanu Nicolae și Ciobanu Larisa care sunt părinții părții vătămate. Instanțele de judecată urma să aprecieze critic declarațiile lor, să rețină că ele sunt persoane cointeresate, personal n-au fost prezenți în momentul producerii accidentului rutier, cu atât mai mult că ei au participat la acțiunile procesul-penale efectuate în 2004 cu martorii Bârlad Vitalie și Bârlad Victoria în prezența psihopedagogului cu care au fost de acord și nu le-au contestat;

- martorul Ciobanu Nicolae tată-l părții vătămate în instanța de fond a confirmat că după producerea accidentului a participat la examinarea locului unde s-a produs accidentul rutier și a fost traumatizat feciorul lui. Pe partea dreaptă a traseului a văzut urme de frânare a automobilului, iar la întrebarea apărării din care cauză au fost urmele de frânare a automobilului, Ciobanu Nicolae a declarat că posibil șoferul a încercat să evite tamponarea părții vătămate;

- instanța de fond și instanța de apel făcând trimitere la art. 114 sub. pct. 1) și 2) din Regulamentul Circulației Rutiere, urma să rețină că accidentul s-a produs în afara localității, pe traseul internațional, în raza producerii accidentului rutier, conform procesului verbal de cercetare la fața locului n-au fost instalate semne prevăzute de Regulamentul Circulației Rutiere cum ar fi: „atenție copii”, „trecere de pietoni” sau marcaj pentru trecerea pietonilor cum prevede pct. 114 din Regulamentul Circulației Rutiere;

- instanța de apel a fost informată că aducerii la cunoștință la 21 martie 2013 a ordonanței de puneri sub învinuire în lipsa avocatului și traducătorului, inculpatului Purcel Victor i-au fost încălcate drepturile stipulate în art. 66 alin. (2) pct. 5, care prevede că inculpatul are dreptul să

fie asistat de avocat și numai în condițiile admise de lege să renunțe la apărător și în așa caz au fost încălcate cerințele art. 282 Cod de procedură penală;

- instanța de apel urma să rețină că ordonanța procurorului adjunct din procuratura raionului XXXXX din 29.04.2013 privind anularea ordonanței de clasare a urmăririi penale și scoaterii a lui Purcel Victor de sub urmărirea penală din 18 martie 2013, este ilegală care contravine nu numai art. 287 Cod procedură penală, dar și Hotărârii Curții Constituționale „asupra excepției de ne constituționalitate a prevederilor alin. (6), art. 63 Cod procedură penală., nr.26 din 23 noiembrie 2010. În pct. 14 a hotărârii Curții Constituționale este menționat: „în caz că procurorul deținând fapte noi ori recent descoperitei depistând un viciu fundamental, în cadrul procedurii precedente care a afectat urmărirea penală, era obligat mai întâi să emită ordonanța de reluare a urmăririi penale și după aceea să-i înainteze învinuirea persoanei. În speță procurorul anulând ordonanța de clasare a urmăririi penale și scoaterii inculpatului de sub urmărirea penală, el nu a emis ordonanța de reluare a urmăririi penale. În așa caz toate acțiunile de procedură penală efectuate în cauza penală nefiind reluată urmărirea penală conform art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, aduc la nulitatea lor;

6. Referință asupra recursului ordinar declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a susținut dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține, că potrivit textului recursurilor declarate de recurenți, aceștia invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), și 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și la pct. 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, însă Colegiul consideră că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul o consideră ca neîntemeiată.

Colegiul reține că instanțele de fond judecând cauza și verificând probele cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării lor, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția lui Purcel Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Temeiul invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată corect a menținut sentința de condamnare.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, precum că: *instanța de apel, făcând trimitere la procesul - verbal de la (f.d.34-36, 38-40) urma să rețină că concluzia instanței de fond că partea vătămată în momentul producerii accidentului rutier se afla pe acostament este una eronată; instanța de apel și instanța de fond n-au analizat detaliat raportul de expertiză auto-tehnică nr. XXXXX din XXXXX; instanțele de judecată urma să aprecieze critic declarațiile martorilor-soților Ciobanu Nicolae și Ciobanu Larisa, la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, însă respectiva solicitare nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăptuiește de către instanța de recurs.*

În pofida faptului că inculpatul vina nu a recunoscut, instanțele de fond au constatat că vinovăția acestuia pe deplin a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Ciobanu Marin, martorilor: Ciobanu Larisa, Ciobanu Nicolae, Grosu (Bîrlad) Victoria, Bîrlad Vitalie, Purcel Elena, precum și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24.07.2004, procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport din 24.07.2004; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 13.10.2014, procesul-verbal de confruntare din 22.12.2004; raportul de expertiză auto-tehnică nr.2628 din 12.11.2004; raportul de expertiză auto-tehnică nr. XXXXX din XXXXX; procesul verbal de ridicare a raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX in XXXXX; procesele-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 20.03.2014.

De asemenea, Colegiul a stabilit că instanța de apel a dat apreciere declarațiilor martorilor care concordă cu declarațiile făcute încă în anul 2004 la cercetarea la fața locului (f.d. 34-36; 38- 40;), unde au indicat că: alte automobile decât un microbuz care se deplasa pe traseu în spate la automobilul condus de inculpat n-au văzut, la fel n-au auzit nici sunet de frână și nici sunetul claxonului. Totodată, aceștia au indicat și la faptul că partea vătămată se vedea pe marginea traseului, și că pe marginea traseului nu erau arbuști sau copaci și toți copiii se aflau pe marginea traseului, frații Bîrlad pe o parte a traseului, iar Ciobanu Marin, pe partea opusă.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală invocat de avocat în recursul său, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Deși se invocă faptul că inculpatul Purcel Victor nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a conchis că afirmațiile respective nu generează achitarea acestuia precum s-a solicitat în cererea de apel, întrucât în cursul judecării cauzei în apel și în fond au fost prezentate probe care înlătură orice dubiu și dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în cele imputate.

Contrar argumentelor recurentului privind lipsa vinovăției inculpatului, Colegiul conchide că vinovăția acestuia a fost confirmată pe parcursul judecării cauzei prin prisma probelor administrate asupra cărora instanțele de grad inferior s-au expus complet printre care sunt și declarațiile martorului Ciobanu Nicolae, care a menționat că venind la fața locului cu colaboratorii de poliție a observat urmele lăsate de automobilul inculpatului pe traseu, *era vizibil că colțul mașinii a ieși la 1,2-1,5 m pe acostament, la fel martorul a indicat că nasturele de la pantalonii copilului l-a găsit la un metru de la traseu*, iar în sensul respectiv instanța de apel a apreciat că aceste declarații în coroborare cu ale martorilor Bîrlad și Grosu (Bîrlad), că de la lovitură partea vătămată a fost aruncat în șanț, combat într-u totul versiunea inculpatului că accidentul rutier s-a produs la mijlocul traseului.

Cu referire la argumentele recurentului privind nulitatea actelor procedurale, Colegiul apreciază critic respectivele argumente întrucât acestea au primit apreciere în cadrul judecării cauzei stabilindu-se că la etapa urmăririi penale acestea nu au fost invocate, iar invocarea faptului că martorii acuzării fiind minori și audiați în cadrul urmăririi penale, au fost asistați de către un reprezentat legal, anume Ciobanu Larisa, care este mama părții vătămate, urmare la care aceștia au dat declarații favorabile părții acuzării, au fost respinse, or, la audierea martorilor dați a fost prezent psihopedagogul, care a făcut concluzia că martorii au făcut declarații fără a fi într-un mod sau altul influențați, iar cu referire la faptul că la etapa urmăririi penale, inculpatul nu a beneficiat de traducerea acțiunilor și actelor de urmărire penală efectuate, instanța de judecată de asemenea a considerat că acestea nu sunt pertinente, întrucât inculpatul a fost asistat de traducător, totodată careva obiecții din partea inculpatului la etapa petrecerii acțiunilor de urmărire penală și întocmirea actelor procesuale, nu au constatate, acesta participând în persoană la aceste acțiuni și semnând toate actele procesuale, fără a avea obiecții, lucru care fiind unul evident și din considerentul că inculpatul a activat în cadrul organelor procuraturii și în virtutea funcției pe care a ocupat-o înțelegea ori trebuia să înțeleagă tot ce se petrece, cât și trebuia să cunoască și limba de stat.

Cât privește aspectul aflării inculpatului mai mult de 3 luni de zile în calitate de bănuț, Colegiul de asemenea a stabilit în speță că acest argument a fost analizat și apreciat de către instanța de apel, care a menționat că prevederile legale în această parte au fost respectate într-u

totul, inculpatul fiind recunoscut în calitate de bănuit prin ordonanța din 27.09.2004, tot atunci fiind audiat în această calitate (f.d., 18, 19, voi. 1); iar prin ordonanța din 26.12.2004 i-a fost înaintată învinuirea pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 53, 72), astfel fiind respectat termenul prevăzut de art. 64 Cod de procedură penală cu privire la înaintarea învinuirii, iar ce ține de audierea în calitate de bănuit a inculpatului după expirarea termenului de 3 luni, adică la data de 28.12.2004, Colegiul la fel constată că acest argument a fost apreciat de către instanța de apel, care a menționat că aceasta nu corespunde adevărului, or inculpatul a fost audiat în calitate de bănuit doar la data de 23.12.2004 (f.d. 53, vol.1), după care OUP al CPR XXXXX, Pleșca Gh., a întocmit un raport-propunere privind scoaterea de sub urmărire penală a inculpatului, care a fost contrasemnată de către Șeful SUPP CPR XXXXX (f.d.70, vol.1), după ce cauza a fost expediată procurorului la data de 24.12.2004 (f.d. 71, vol.1), iar la 26.12.2004 a fost întocmită ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului, care nu a fost adusă la cunoștință inculpatului Purcel Victor în termenul stabilit de lege, din motivul neprezentării acestuia pentru a-i fi înmănată această ordonanță, urmare la ce acesta a fost anunțat în căutare, cauza fiind suspendată.

Cu referire la dezacordul recurentului privind vinovăția inculpatului Purcel Victor din motivul lipsei elementelor infracțiunii incriminate, Colegiul atestă că acestea reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nu poate fi acceptată, întrucât circumstanțele stabilite pe caz denotă întrunirea tuturor elementelor infracțiunii incriminate fiind corect constatate de către prima instanță și instanța de apel la adoptarea soluției privind constatarea vinovăției inculpatului, pedepsei și modul de executare a acesteia, în coraport cu gravitatea infracțiunii săvârșite – mai puțin gravă, fiind ținut cont de urmările prejudiciabile și anume de faptul că în rezultatul comiterii accidentului pietonului Ciobanu Marin, i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumatism asociat grav, contuzie cerebrală gravă, hemoragie ventriculară și subarahnoidiană, ventriculită purulentă, hidrocefalie, fractura femurului stâng, care au fost calificate ca *vătămări corporale grave*.

Astfel, Colegiul constată că probele au fost legal administrate și apreciate complet, iar instanțele judecătorești inferioare just au stabilit starea de fapt, corect încadrând acțiunile inculpatului în prevederile art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, corect stabilind că scopul pedepsei penale

prevăzut la art. 61 alin.(2) Cod penal, poate fi atins prin dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite în temeiul art. 90 Cod penal.

Față de lucrul judecat de primă instanță și instanța de apel, Colegiul penal lărgit constată motivarea amplă și temeinică a hotărârilor pronunțate prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului Purcel Victor, astfel Colegiul penal lărgit conchide asupra faptului că hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de apel a dat o apreciere clară circumstanțelor cauzei, ajungând la o concluzie corectă privind stabilirea vinovăției inculpatului Purcel Victor, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, din motivul temeiniciei acestora, fiind inoportună repetarea acestora, ce este conform practicii CtEDO, expuse în pct. 37 din hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, ce a fost însușită sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei, vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiind stabilită în cauză o pedeapsă corectă, echitabilă și motivată.

Instanța de recurs rezumă că, totalitatea argumentelor invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului ordinar și ca urmare acestea nu sunt suficiente pentru a constitui erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor instanței de apel.

Totodată s-a constatat că instanța de apel a examinat prezenta cauza penală fără careva abateri de la normele de procedură, hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia fiind legală, întemeiată și argumentată, pedeapsa primei instanțe fiind stabilită argumentat, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către avocatul Ursachi Alexandru, ce acționează în numele inculpatului Purcel Victor, sunt neîntemeiate, fapt ce determină concluzia de respingere a recursului ca fiind inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Ursachi Alexandru, în numele inculpatului Purcel Victor, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui *Purcel Victor XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 25 aprilie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena